

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 2 1 2 5 0 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

GEOGRAFIJA

==== Izpitna pola 2 ====

Obča geografija – Geografija Slovenije

Petek, 27. avgust 2021 / 90 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 25 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 50. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Odgovarjajte v obliki povedi in ne le z besedo ali besedno zvezo. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani (1–16), od tega 2 prazni.

Barvna priloga ima 4 strani (17–20), od tega 1 prazno.

© Državni izpitni center
Vse pravice pridržane.

Obča

1. Na črto pred vsako trditev napišite vrsto prometa, ki ga le-ta opisuje. Izbirajte med:

letalski promet   železniški promet   cestni promet   morski promet

_____ Izrazito prevladuje tovorni promet, za potnike pa je zanimiv predvsem kot turistična oblika prometa.

_____ Predstavlja učinkovito obliko javnega prometa. V Evropi je po razvitosti te vrste prometa poznana Švica, v svetu pa Japonska.

(2 točki)

2. Opišite dva negativna učinka, poleg onesnaževanja voda, ki ju morski promet povzroča v okolju.

1 _____

_____

2 _____

_____

(2 točki)

3. Glede na besedilo pojasnite vpliv množičnega turizma na življenje domačinov v svetovno znanih turističnih središčih.

Benečanom turisti, ki v poletnih mesecih še v večjih trumah zasedejo to starodavno mesto v laguni, že pošteno načenjajo živce. Protestnih shodov je vse več, prebivalci pa pravijo, da če se bo tako nadaljevalo, kmalu v mestu ne bo več nobenega domačina, kar bi za Benetke pomenilo tragedijo.

(Vir: M. S., 24. julij 2017: Benetke-MMC RTV SLO, <https://www.rtvsllo.si/tureavanture/evropa/benecanom-prekipelo-zaradi-turistov/428339>. Pridobljeno: 21. 3. 2019.)

_____

_____

_____

(2 točki)

Slovenija 1

6. Na črti v besedilu, ki opisuje značilnosti slovenskega morja, vpišite ustrezni številki.

Izbirajte med številkami:

25 33 37 50 60 100

V Sloveniji imamo le okoli 47 km obale, vendar se kljub majhnemu koščku Jadranskega morja uvrščamo med pomorske države. Slovensko morje je plitvi del Tržaškega zaliva in dosega globine do 37 m. Slanost morja je nekoliko višja od svetovnega povprečja in znaša okrog _____ ‰. Temperaturna nihanja površinskega sloja morja so čez leto zelo velika, saj se morje poleti ogreje tudi do 26°C. Razlika med plimo in oseko izjemoma preseže _____ cm.

(2 točki)

7. Opišite dva vzroka za večjo ekološko občutljivost morja v Tržaškem zalivu.

1 _____

2 _____

(2 točki)

8. Imenujte reko, ki je na sliki 8 v barvni prilogi označena s črko B. Opišite vzrok, zakaj je reka, ki je na sliki 8 v barvni prilogi označena s črko A, primernejša za izkoriščanje hidroenergije v primerjavi z reko, ki je na isti sliki označena s črko C.

B (reka): _____

Opis: _____

_____

(2 točki)

10. V krajšem, vsebinsko smiselnem besedilu povežite vse navedene pojme: Pomurska ravnina, raba tal, onesnaženost.

(2 točki)

M 2 1 2 5 0 1 1 2 1 1

14. Preberite besedilo in obkrožite razmestitveni dejavnik, ki je odločilno vplival na postavitve japonske tovarne industrijskih robotov Yaskawa v Kočevju. Opišite možni vpliv te tovarne na demografske značilnosti Kočevja in okolice.

Z novo tovarno industrijskih robotov Yaskawa v Kočevju Slovenija prevzema vodilno vlogo in postaja najmočnejša enota v evropskem delu Yaskawe Electric za izdelovanje robotov. V nekajmesečni poskusni proizvodnji bodo izdelali do 50 robotov na mesec, marca 2019 pa načrtujejo, da bodo proizvodnjo potrojili, saj morajo mesečno poslati na trg 150 robotov. Yaskawa Slovenija je tudi zelo dobro povezana z univerzitetnim okoljem. V zadnjih letih so za potrebe njenih evropskih podjetij postavili več kompetenčnih centrov.
»Nimamo težav s pridobivanjem inženirjev niti nas ne skrbi proizvodni kader. Se bomo pa kadrovske pripravili tudi na okrepitev raziskovalno-razvojnega oddelka,« pojasnjuje direktor.

(Prirejeno po: Petkovšek Štakul, J.: Japonci zagotovo še niso rekli zadnje besede. Dnevnik: <https://www.dnevnik.si/1042815298>. Pridobljeno: 19. 3. 2018.)

RAZMESTITVENI DEJAVNIK: surovine   delovna sila   energijski viri   domači kapital

Opis: _____

_____
(2 točki)

15. Opišite pozitiven vpliv morebitne gradnje hidroelektrarn na Muri, kot jih prikazuje slika 9 v barvni prilogi, na gospodarstvo Pomurja in pojasnite, kakšen bi bil njihov negativen vpliv na okolje, če bi jih zgradili.

Opis: _____

_____

Pojasnitev: _____

_____

_____

_____
(2 točki)

Slovenija – pokrajine 1

16. Imenujte turistični središči oziroma zdravilišči, ki sta na sliki 10 v barvni prilogi označeni s črkama A in B.

A: _____

B: _____

(2 točki)

17. Obkrožite črki pred trditvama, ki opisujeta značilnosti Obpanonske pokrajine, v kateri leži Murska Sobota.

- A Panonsko morje je prekrivalo Obpanonske pokrajine in naložilo sedimente kvartarne starosti.
- B Ob cestnih povezavah so razporejena razložena naselja.
- C Distrične rjave prsti so vzrok za nadpovprečen delež njivskih površin.
- D Politika policentričnega razvoja, avtocestna in železniška povezava so pripomogle k hitrejši gospodarski razvitosti pokrajine.

(2 točki)

18. Opišite vpliv reliefa in podnebja na razvoj vinogradništva v Obpanonskih pokrajinah.

Opis (relief): _____

_____

Opis (podnebje): _____

_____

(2 točki)

19. S pomočjo slike 11 v barvni prilogi pojasnite spreminjanje števila prebivalcev v Halozah od leta 1910 do 2010.

_____

_____

_____

(2 točki)

Slovenija – pokrajine 2

21. Imenujte planoto, ki je na sliki 7 označena s številko 1, in dinarskokraško pokrajino, katere osrednji kraj je Žužemberk in ki je na isti sliki označena s številko 5.

Slika 7

(Prirejeno po: Senegačnik, J., 2010: Slovenija 2. Geografija za 4. letnik gimnazij, str. 84. Modrijan. Ljubljana)

1 (planota): _____

5 (dinarskokraška pokrajina): _____

(2 točki)

22. K posamezni trditvi, ki opisuje značilnost nekaterih dinarskokraških pokrajin, pripišite ustrezno številko s slike 7 v nalogi 21.

_____ Čez pokrajino poteka najlažje določljiva razvodnica med Črnim in Jadranskim morjem.

_____ Pokrajina ima alpsko slemenitev.

(2 točki)

23. Imenujte gospodarsko središče podolja, ki je na sliki 7 v nalogi 21 označeno s črko A, in napišite industrijsko panogo, ki se je razvila na podlagi naravnega bogastva bližnje okolice.

A (gospodarsko središče): _____

Industrijska panoga: _____

(2 točki)

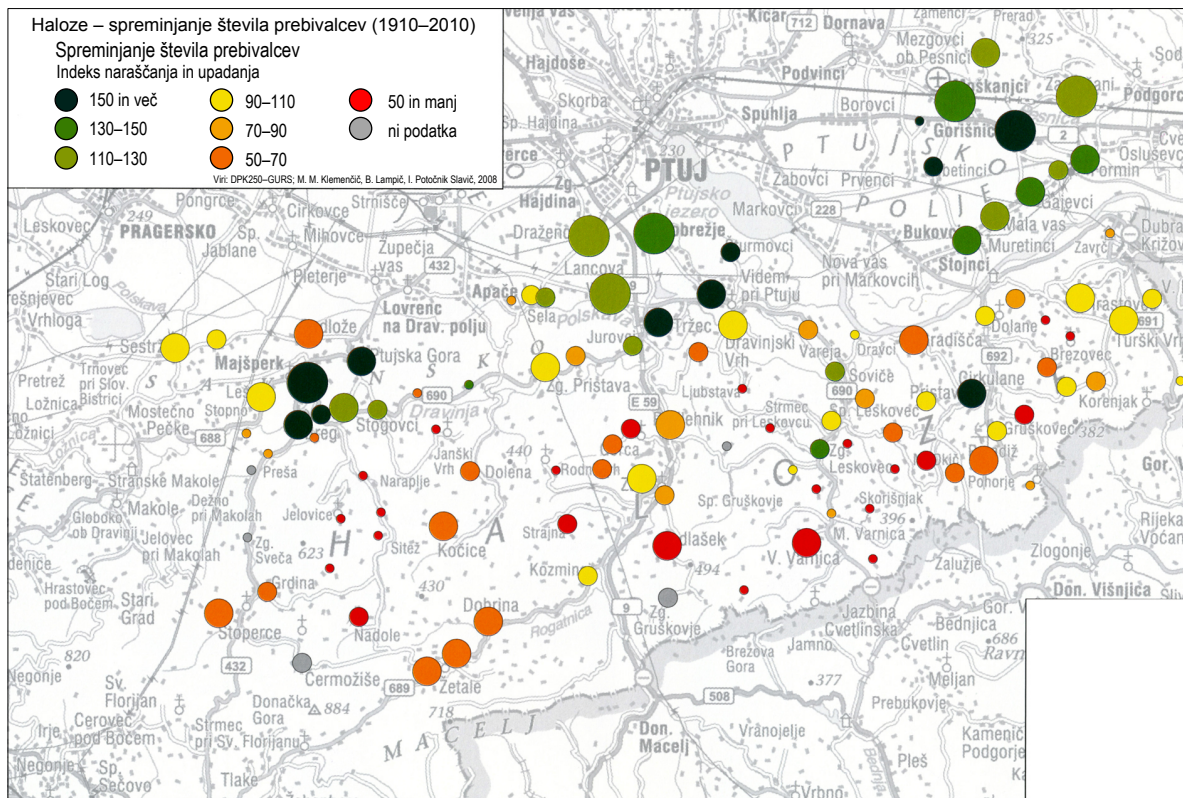

Slika 10

(Prirejeno po: Atlas Slovenije za osnovne in srednje šole, str. 101. Mladinska knjiga, Ljubljana, 2014)

Slika 11

(Prirejeno po: Atlas Slovenije za osnovne in srednje šole, str. 109. Mladinska knjiga, Ljubljana, 2014)

